

KRANSFLICKOR. Mamma Karin Hellström fick inte vara kransflicka, men hennes döttrar Fredrika och Sofia Nääs har haft krans i flera år.

STARKA ARMAR. Att resa den tunga stängen är ett litet vägspel varje år. Väl rest görs den fast i ett fundament.

Hårt jobb bakom kransen i Brevens bruk

”Det är årets höjddare

På midsommaraftons kväll bär kransflickorna de sju blomsterkransarna genom Brevens bruk i Närke. Få vet att det ligger en veckas hårt arbete bakom varje krans, en tradition som går hundratals år tillbaka och engagerar hela orten.

TEXT OCH BILD INGALILL BERGENSTEN

Midsommarveckan är årets absoluta höjdpunkt, säger Britta Hellström, som själv haft ansvar för en krans 14 gånger och vars dotter Susanna haft krans lika många gånger.

– Förberedelserna börjar på söndagen. Då går vi ut och plockar kassvis med liljekonvaljblad. Varje kväll plockas sedan nya blad. Om man har den största kransen går det åt omkring 15 000 liljekonvaljblad till stommen och det gäller att börja binda i god tid.

– Ingen vet exakt hur gammal seden

är att binda liljekonvaljblad vid haselstommar, säger Gunni Sjö, som är ordförande för Brevens hembygdsförening och av gammal Brevenssläkt.

Traditionen är minst 200 år

– En anfader till mig som hette Sjögren skrev runt år 1800 om Brevens märkliga midsommarstång. Det är det första skriftliga belägget för den. Men vi tror att det var de vallonska smederna som förde med sig blomsterkorgarna från Belgien minst hundra år tidigare.

Att Brevens bruks midsommarstång

haft samma utformning i över 200 år finns alltså belagt. Dock var antalet kransar hela 13 under några år. Och därmed var besväret att resa stängen ännu större då än nu. Ändå står besökarna med andan i halsen varje år och undrar om stängen med de sju tunga kransarna verkligen ska komma upp. När starka armar äntligen fått upp den skjuts det sjätte och sista kanonskottet – också det en urgammal tradition som kan skrämra vettet ur små barn och hundar.

Kransarna har alltså sett ut på samma sätt i alla år, men kraven på kransflickorna har varierat.

– Från börjat skulle det vara unga, ogifta flickor. Naturligtvis skulle de vara bosatta i bruket, något annat var inte tänkbart, säger Gunni Sjö som själv hade krans i 14 år och började binda krans då hon var 11 år.

Numera finns endast 100 bofasta hus-

håll i bruket och medelåldern är hög. Så i dag släpps även utsocknes flickor, och till och med gifta kvinnor, in bland kransflickorna.

– När jag växte upp var det kö till kransarna så jag fick vänta tills jag var 14 år innan jag fick min första krans, minns Britta Hellström.

De äldre lär de unga

Kunskapen om hur man binder kransarna förs vidare från generation till generation. Äldre släktingar lär de yngre.

För det är många moment som ska utföras och nåde den som inte hanterar liljekonvaljbladen rätt.

– Visst är det mycket jobb, men det är kul också och roligt att en så pass speciell tradition kan hållas vid liv, säger Fredrika Nääs, som är 19 år och i år har krans för femte gången.

Det är Brevens Bruk AB som är ar-

”Kransflickorna skulle vara unga, ogifta – och bosatta i bruket”